

Stockholms kommun
registrator.utbildning@stockholm.se

Rektorn vid The International School
of the Stockholm Region
karin.henrekson-ahlberg@stockholm.se

Beslut för grundskola och fritidshem

efter tillsyn i The International School of the
Stockholm Region i Stockholms kommun

Tillsyn i The International School of the Stockholm Region

Skolinspektionen genomför tillsyn i Stockholms kommun under hösten 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

The International School of the Stockholm Region besöktes av Skolinspektionen den 17 och 18 oktober 2013.

Fakta om skolenheten

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av International School of the Stockholm Region (ISSR) i Stockholms kommun den 17 och 18 oktober 2013. Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god utvecklings- och lärandemiljö. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i verksamheten. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning verksamheten, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollagen, läroplanen och övriga författningar. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som huvudmannen och verksamheten skickat in och de intervjuer som genomförts.

Fakta om skolan

ISSR är en kommunal grundskola som ligger i stadsdelen Södermalm i Stockholms kommun. Skolan bedriver utbildning motsvarande förskoleklass och årskurs 1 till 9 samt fritidshem. All undervisning anordnas på engelska och samtliga barn och elever som går på skolan är tillfälligt bosatta i Sverige. Vid inspektionstillfället finns det 250 elever på skolan, men elevantalet varierar på grund av att en del elever flyttar och andra tillkommer. ISSR är en auktoriserad internationell skola som följer International Baccalaureate Organisations (IBO) Primary Years Programme (PYP) och Middle Years Programme (MYP). Enligt skollagen avses med internationell skola på grundskolenivå en skola med enskild huvudman som har en annan internationell inriktning än den som får finnas i grundskolan. Således får inte en kommunal huvudman bedriva en sådan verksamhet.

Det finns ingen nationell statistik över elevernas kunskapsresultat, eftersom skolan inte redovisar några resultat till Stockholms kommun eller Skolverket, utan endast till IBO.

Helhetsbedömning

Eleverna på ISSR är alla tillfälligt bosatta i Sverige och kommer från olika länder och skolsystem världen över. Vissa av eleverna har gått i IBO-skolor tidigare medan andra har gått i andra skolsystem. De flesta eleverna stannar på skolan i ett till två år för att därefter fortsätta sin skolgång utomlands. Även om eleverna och deras föräldrar många gånger har valt just ISSR för att skolan bedriver utbildning inom PYP och MYP åligger det skolan i egenskap av svensk grundskola att i första hand anordna utbildning i enlighet med den svenska läroplanen och därtill hörande kursplaner.

Eftersom ISSR endast bedriver utbildningen i enlighet med de kursplaner som gäller för IBO:s PYP och MYP utgår inte verksamheten från - eller inriktas mot - de mål och riktlinjer som finns i den svenska läroplanen för grundskolan. Inte heller följs eller uppnås kunskapskraven i kursplanerna eller kraven i den nationella timplanen. Då dessa bestämmelser är en central utgångspunkt för Skolinspektionens tillsyn av en svensk grundskola, innebär detta att myndigheten riktar kritik mot ISSR på flera områden. Eleverna på ISSR får exempelvis inte undervisning i slöjd och hem- och konsumentkunskap. Likaså sätts inte betyg och ges inte skriftliga omdömen i enlighet med skolförfattningarna, utan enbart enligt IBO:s bestämmelser trots att skolan endast har möjlighet att utfärda sådana betyg och skriftliga omdömen i de fall en elev flyttar utomlands och således slutar på skolan. Inte heller genomförs de nationella ämnesproven i den utsträckning som krävs för att de ska kunna användas som ett stöd för rättvis och likvärdig bedömning och betygssättning.

Att skolan endast bedriver undervisning utifrån IBO:s kursplaner för PYP och MYP innebär också att rektorn inte tar sitt ansvar som pedagogisk ledare och chef och ser till att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Av samma anledning inriktas inte skolans systematiska kvalitetsarbete mot de nationella mål som finns för utbildningen. Istället utvärderas skolan efter IBO:s Standards and Practices. Elevernas kunskapsresultat följs kontinuerligt upp på individnivå, men endast enligt de kriterier som gäller för PYP och MYP, och inte utifrån svensk läroplan.

Avslutningsvis bedöms skolan bedriva ett aktivt värdegrundsarbete och samtliga intervjuade uppger att skolan är trygg och att eleverna trivs.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 20 augusti 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att undervisningen utgår från och omfattar läroplanens krav.

Motivering

Av skollagen framgår att för varje skolform ska gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen, för grundskolans del Lgr 11, ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer för utbildningen. Av skolförordningen framgår att huvuddelen av undervisningen i grundskolan får anordnas på engelska för elever som vistas i Sverige under en begränsad tid och har tillräckliga kunskaper i engelska för att kunna delta i undervisningen. Avvikelse får i dessa fall göras från timplanen i ämnena svenska och engelska. Vidare framgår av skolförordningen att för dessa elever får Primary Years Programme (PYP) och Middle Years Programme (MYP) tillämpas inom grundskolan.

Intervjun med rektorn samt dokument som skolan har skickat in visar att ISSR endast bedriver undervisning enligt IBO:s kursplaner för PYP och MYP. Någon undervisning utifrån de svenska kursplanerna sker inte. Som en följd av detta genomför skolan inte nationella ämnesprov för alla elever, eftersom motsvarande kursplaner och kunskapskrav för PYP och MYP inte stämmer överens med de svenska kursplanerna och kunskapskraven. Enbart några elever väljs ut som skolan anser har tillräckliga språkkunskaper för att skriva proven. Vidare omfattar inte utbildningen fullt ut de ämnen som krävs enligt den svenska läroplanen, Lgr 11, varför kraven i den nationella timplanen inte uppfylls. Eleverna ges till exempel inte någon undervisning i ämnena slöjd och hem- och konsumentkunskap. Skälet till att skolan inte bedriver undervisning enligt det svenska systemet parallellt med PYP och MYP uppger rektorn vara att skolan har inväntat besked från Utbildningsdepartementet avseende vad som gäller i frågan, men att de fortfarande inte har fått något svar.

Bestämmelsen i skolförordningen som medger att PYP och MYP får tillämpas inom grundskolan är en tillåtande bestämmelse som ger skolan möjlighet att

bedriva undervisning enligt PYP och MYP utöver den undervisning som enligt författningarna ska ske i den svenska grundskolan. ISSR är en del av det svenska skolsystemet och är därmed skyldig att följa de bestämmelser som gäller för detta. Dessa bestämmelser har gällt sedan möjligheten att tillämpa MYP infördes i 1994 års grundskoleförordning och gäller alltså även i den nya skollagen och skolförordningen. Hänvisningen till att skolan har vänt sig till Utbildningsdepartementet för att få klarhet i frågan är inte relevant då Skolinspektionen genomför tillsyn och fattar beslut utifrån gällande lagstiftning.

Sammanfattningsvis visar utredningen att undervisningen inte utgår från och omfattar läroplanens krav. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

1 kap. 11 § skollagen, 9 kap. 14 och 16 §§ skolförordningen, Lgr 11

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att lärarna regelbundet utvärderar elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas krav.
- Se till att lärarna använder de nationella ämnesproven som ett stöd för rättvis och likvärdig bedömning och betygssättning.
- Se till att betyg utfärdas i enlighet med författningarnas krav och föreskrifterna om betyg följs.
- Se till att informationen vid utvecklingssamtalet grundar sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till kunskapskraven i läroplanen.
- Se till att de skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven och att det i de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Av skollagen framgår att i grundskolan ska betyg sättas i den utsträckning och form som följer av denna lag och andra författningar. Vidare anges i skollagen och i skolförordningen att betyg ska sättas i grundskolans ämnen och i vilka årskurser och under vilka förutsättningar detta ska ske. Av läroplanen framgår

att betyget ska uttrycka i vad mån den enskilde eleven har uppnått de nationella kunskapskrav som gäller för respektive ämne. Som stöd för betygssättningen finns ämnesspecifika kunskapskrav för olika betygssteg. Av skolförordningen framgår att nationella ämnesprov ska användas i ämnena matematik och svenska/svenska som andraspråk i årskurserna 3, 6 och 9, engelska i årskurserna 6 och 9 samt biologi, fysik eller kemi i årskurs 9, för att bedöma elevernas kunskaper i förhållande till kunskapskraven och, i årskurs 9, även som stöd för betygssättningen. Av skollagen framgår vidare att läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Utöver de betyg och skriftliga omdömen som ska ges enligt ovannämnda bestämmelser framgår av skolförordningen att en huvudman för utbildning som har auktoriserats av International Baccalaureate Office (IBO) även får utfärda betyg eller skriftliga omdömen enligt bestämmelser som utfärdas av IBO till sådana elever som flyttar utomlands under skoltiden.

Intervjun med rektorn och granskningen av dokument inskickade till Skolinspektionen visar att skolan enbart bedömer och betygssätter eleverna efter de kriterier som IBO satt upp och att någon regelbunden utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas krav inte sker. Inte heller de skriftliga individuella utvecklingsplanerna med omdömen utgår från elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i läroplanen utan kopplas enbart till de mål som gäller för utbildningen inom PYP och MYP. Likaså utgår den information som förmedlas till elever och föräldrar vid utvecklingssamtalen från de kriterier som gäller för utbildningen inom PYP och MYP och grundar sig inte på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till kunskapskraven i läroplanen. Skolan använder sig inte heller av de nationella ämnesproven som stöd för bedömningen av elevens kunskapsutveckling eftersom de endast genomförs i begränsad omfattning.

Som ovan angetts medger författningarna en huvudman, som bedriver utbildning som har auktoriserats av IBO, en möjlighet att utfärda betyg eller skriftliga omdömen enligt IBO:s bestämmelser till de elever som flyttar utomlands och således lämnar skolan under skoltiden. Detta innebär att för alla elever ska betyg utfärdas i enlighet med skollagens och skolförordningens bestämmelser. För de elever som flyttar utomlands under skoltiden gäller att de härutöver kan få betyg och skriftliga omdömen enligt IBO:s bestämmelser. Således ska det svenska systemet för betygssättning i grundskolans ämnen tillämpas och de skriftliga omdömena som eleverna ges ska avse kunskapsutvecklingen i förhållande till kunskapskraven i de svenska kursplanerna.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i hur skolan arbetar med bedömning och betygssättning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 13-20 §§, 10 kap. 12-13 §§ och 15-21 §§ skollagen, 9 kap. 16 § skolförordningen, Lgr 11, 2.7 Övergripande mål och riktlinjer, Bedömning och betyg

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn särskilt verkar för att utbildningen planeras och utvecklas med inriktning att uppfylla de nationella målen för utbildningen.
- Se till att rektorn ansvarar för att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen.
- Se till att rektorn ansvarar för att lärarna får kontinuerlig pedagogisk ledning i syfte att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.
- Se till att rektorn ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som utgår från de nationella målen.

Motivering

Av skollagen och läroplan för grundskolan framgår att rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal på skolan har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella läroplanmålen. Rektor ansvarar vidare för att det inom skolenheten, under medverkan av personalen, bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som omfattar planering, uppföljning och utvärdering av utbildningen. I detta ingår ett ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Tillsynen vid ISSR visar, som tidigare framkommit i detta beslut, att undervisningen till sin helhet utgår från de styrdokument som gäller för utbildning inom IBO:s verksamheter MYP och PYP och att eleverna inte får någon undervisning utifrån Lgr 11 och därtill hörande kursplaner för grundskolan. Av den anledningen brister rektorn i sitt ansvar att som pedagogisk ledare se till att verksamheten vid skolan som helhet inriktas mot de nationella målen. Den

pedagogiska personalen vid skolan arbetar inte utifrån de nationella målen i Lgr 11 och de får inte heller någon pedagogisk ledning i syfte att arbeta mot de nationella målen. Det är rektors ansvar att säkerställa att verksamheten på skolan som helhet inriktas mot att de nationella målen uppfylls och att se till att skolans personal får den pedagogiska ledning som krävs för att de ska kunna fullgöra sitt uppdrag.

På ISSR bedrivs utvecklingsarbete som omfattar såväl rektor som personal utifrån de direktiv som IBO ställer upp. I detta ingår bland annat att följa upp och utvärdera att undervisningen genomförs och bedöms på rätt sätt. Skolan har en kontaktperson på IBO som handleder dem i detta. Undervisningen och resultaten följs upp på individnivå utifrån de kriterier som gäller för utbildningen inom PYP och MYP. Däremot bedrivs inget systematiskt kvalitetsarbete som inkluderar uppföljning och utvärdering utifrån de nationella målen.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i det pedagogiska ledarskapet. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

2 kap. 9 § och 4 kap. 4-5 §§ skollagen, Lgr 11, 2.8 Rektors ansvar

Omfattning och resurstillgång

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Den totala undervisningstiden för varje elev ska följa de bestämmelser om fördelning av undervisningstiden som gäller för skolenheten.

Motivering

Av skollagen framgår vilka ämnen som undervisningen i grundskolan ska omfattas av. Två av dessa ämnen är slöjd och hem- och konsumentkunskap. Av skolförordningen framgår att i de fall huvuddelen av undervisningen anordnas på engelska för elever som vistas i Sverige under en begränsad tid får avvikelser göras från grundskolans timplan i ämnena svenska och engelska.

Tillsynen visar att eleverna på ISSR inte undervisas i ämnena hem- och konsumentkunskap och slöjd. Utöver möjligheten att göra avvikelser från grundskolans timplan i svenska och engelska saknas möjlighet till generella avvikelser från skollagens och skolförordningens bestämmelser när PYP och MYP tillämpas i grundskolan. Detta innebär att en kommunal grundskola som tillämpas PYP och MYP ska göra det inom ramen för 2011 års läroplan och att den tim-

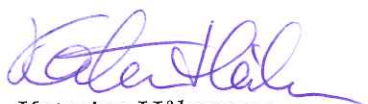
plan och de kursplaner som gäller för grundskolan också ska gälla i dessa fall. ISSR är en del av det svenska skolsystemet och är därmed skyldig att följa de bestämmelser som gäller för detta.

Rektor och huvudmannen måste därmed säkerställa att eleverna erbjuds utbildning i den omfattning de har rätt till och att de får undervisning i samtliga de ämnen som anges i timplanen för grundskolan.

Författning

10 kap. 4 och 6 §§ skollagen, 9 kap. 14 § andra stycket skolförordningen

På Skolinspektionens vägnar

Katarina Håkansson
Beslutsfattare

Ellionor Triay Strömvall
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.